

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 219

van **TOM VAN GRIEKEN**

datum: 26 maart 2018

aan **BART TOMMELEIN**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

Vlaamse overheid - Invordering belastingen via deurwaarders

De Vlaamse overheid schakelt deurwaarders in om achterstallige belastingen en andere verschuldigde bedragen te innen.

Op de website van de Vlaamse overheid lees ik deze tekst: "Als de aanslag niet betaald wordt, stuurt de Vlaamse Belastingdienst u een herinnering. Betaalt u na de herinnering nog niet, dan volgt er in de meeste gevallen nog een laatste herinnering. Als de betaling nog steeds uitblijft, wordt een gerechtsdeurwaarder ingeschakeld. Vanaf dat ogenblik worden er invorderingskosten aangerekend. Het bedrag van die kosten hangt af van de acties die de deurwaarder moet ondernemen om de belastingsschuld in te vorderen, zoals het sturen van een aanmaning, het betekenen van een dwangbevel, het leggen van beslag op de roerende goederen van de belastingplichtige, enz. De invorderingskosten zijn volledig ten laste van de belastingplichtige!"

In zijn antwoord op vraag om uitleg nr. 2352 van 23 juni 2015 stelde toenmalig bevoegd minister Turtelboom met betrekking tot de inzet van deurwaarders: "De Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders richtte de Diensten aan de Maatschappij (DIAM) op. DIAM fungeert als aanspreekpunt voor VLABEL, via een beveiligd elektronisch communicatiesysteem. Alle invorderingsopdrachten worden overgemaakt aan DIAM, dat de dossiers verdeelt onder de deelnemende gerechtsdeurwaarders. Alle deurwaarders in het Vlaamse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest hebben een gelijke kans om deel te nemen aan dit systeem. Ze moeten daarvoor wel een gedragscode onderschrijven, en die waarborgt een uniforme en correcte dossierafhandeling. Er wordt ook gestreefd naar een gelijkmatige spreiding van de dossiers onder de deurwaarders. De inzet van de deurwaarders gebeurt dus uniform en via één centraliserende instantie. De gedragscode is op dit moment ondertekend door 320 gerechtsdeurwaarders."

Recent was er heel wat ophef over het feit dat mensen met schulden uiteindelijk vaak een veelvoud van hun originele schulden moeten betalen. Professionele invorderaars, zoals deurwaarders, incassobureaus en advocaten, verdienen aan de schulden van anderen.

1. Hoeveel deurwaarders werken op dit moment voor de Vlaamse overheid? Welk aandeel van het totale aantal deurwaarders is dit?
2. Hoeveel invorderingen deden de Vlaamse deurwaarders in opdracht van de Vlaamse overheid in 2015, 2016 en 2017? Graag cijfers per belasting.

3. Welk percentage van de aanslagbiljetten komt bij een deurwaarderskantoor terecht? Graag uitsplitsen per Vlaamse belasting en per jaar voor 2015, 2016 en 2017.
4. Welk bedrag werd de voorbije jaren door de Vlaamse overheid ingevorderd via deurwaarders? Graag cijfers voor 2015, 2016 en 2017 en per Vlaamse belasting.
5. Welk aandeel van de totale verschuldigde belasting werd uiteindelijk ingevorderd via deurwaarders? Graag cijfers voor 2015, 2016 en 2017 en per Vlaamse belasting.
6. Wat zijn de totale kosten voor het inschakelen van deze deurwaarders? Graag cijfers voor 2015, 2016 en 2017.
7. Kan de minister ook een verdeling geven van de invordering via deurwaarders per deciel openstaand bedrag?
8. Beschikt de minister over informatie met betrekking tot de procentuele toename van de oorspronkelijke schulden ten gevolge van gedwongen invordering? Graag cijfers per belasting.
9. Hoe evalueert de minister de invordering van de Vlaamse belastingen?
10. Welke initiatieven werden eventueel genomen of zullen nog worden genomen om belastingen via bemiddeling te innen om gedwongen invordering te vermijden?

BART TOMMELEIN

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

ANTWOORD

op vraag nr. 219 van 26 maart 2018

van **TOM VAN GRIEKEN**

In onderstaande tabellen worden volgende afkortingen gehanteerd:

- OV = onroerende voorheffing
- VKB = verkeersbelastingen (belasting op de inverkeerstelling, jaarlijkse verkeersbelasting, aanvullende verkeersbelasting, eurovignet)
- LSB = leegstandsheffing bedrijfsruimte
- VHW = verkrottingsheffing woningen en gebouwen
- PHB = planbatenheffing
- ERF = erfbelasting
- REG = registratiebelasting

1. Op dit ogenblik werken via DIAM (Diensten aan de Maatschappij) 335 gerechtsdeurwaarders voor de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL). Met uitzondering van 2 gerechtsdeurwaarders werken alle gerechtsdeurwaarders van de gerechtelijke arrondissementen in Vlaanderen voor VLABEL. Van de 90 Brusselse gerechtsdeurwaarders zijn er 72 werkzaam voor VLABEL.
2. In onderstaande tabel vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger voor kalenderjaren 2015-2017 het aantal dwangschriften dat aan DIAM werd overgemaakt voor de gewestbelastingen die VLABEL in eigen beheer heeft. Zoals bekend nam VLABEL de dienst van de erf- en registratiebelasting over vanaf 2015.

Belasting	2015	2016	2017
OV	35.191	34.256	31.002
VKB	62.923	57.347	55.637
VHW	252	273	398
LSB	47	41	61
ERF	-	41	353
REG	-	-	97

3. In onderstaande tabellen worden per aanslagjaar het aantal aanslagbiljetten en het aantal dwangschriften dat aan de gerechtsdeurwaarders overgemaakt wordt opgenomen (toestand op 31/12/2017) en wordt de verhouding tussen beide aantallen berekend.

Aangezien wordt gevraagd naar een percentage t.o.v. van het aantal aanslagbiljetten worden cijfers gegeven per aanslagjaar. Deze cijfers verschillen dus van het antwoord op vraag 2 waarin cijfers per kalenderjaar werden opgenomen.

De cijfers voor aanslagjaar 2017 zijn uiteraard nog niet definitief aangezien een deel van de dossiers nog niet is afgehandeld (bv. bij bezwaar) of nog in de invorderingsfase bij de Vlaamse Belastingdienst zit: indien een aanslagbiljet niet (volledig) wordt betaald, wordt een herinnering verzonden en indien nodig wordt nog een laatste herinnering verzonden. Pas als daaraan geen gevolg wordt gegeven, krijgt een gerechtsdeurwaarder de opdracht om de verschuldigde sommen te innen.

Voor erfbelasting en registratiebelasting is het voorlopig weinig zinvol om de verhouding percentage dwangschrift/aanslagbiljet te berekenen.

OV			
Aanslagjaar	Aantal aanslagbiljetten	Aantal dwangschriften	Percentage dwangschriften/aanslagbiljetten
2015	2.877.801	36.264	1,26%
2016	2.763.175	29.778	1,08%
2017	2.511.521	0	-

VKB			
Aanslagjaar	Aantal aanslagbiljetten	Aantal dwangschriften	Percentage dwangschriften/aanslagbiljetten
2015	4.541.888	69.322	1,53%
2016	4.635.954	63.639	1,37%
2017	4.380.836	15.350	0,35%

VHW			
Aanslagjaar	Aantal aanslagbiljetten	Aantal dwangschriften	Percentage dwangschriften/aanslagbiljetten
2015	3.361	452	13,45%
2016	2.879	349	12,12%
2017	572	0	-

LSB			
Aanslagjaar	Aantal aanslagbiljetten	Aantal dwangschriften	Percentage dwangschriften/aanslagbiljetten
2015	676	5	0,74%
2016	742	2	0,27%
2017	744	0	-

ERF			
Aanslagjaar	Aantal aanslagbiljetten	Aantal dwangschriften	Percentage dwangschriften/aanslagbiljetten
2015	191.148	151	0,07%
2016	179.918	82	0,04%
2017	95.640	0	-

REG ¹			
Aanslagjaar	Aantal aanslagbiljetten	Aantal dwangschriften	Percentage dwangschriften/aanslagbiljetten
2015	400.397	57	0,01%
2016	394.340	42	0,01%
2017	358.023	9	0,0025%

4. In onderstaande tabel vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger de cijfers van het totaal in te vorderen bedrag dat is opgenomen in de aan de gerechtsdeurwaarders per kalenderjaar overgemaakte dwangschriften (cf. vraag 1) voor de desbetreffende gewestbelastingen. Het gaat om het in de dwangschriften totaal opgenomen in te vorderen bedrag, exclusief de reeds ontvangen rechtstreekse betalingen en exclusief de kosten van de gerechtsdeurwaarders.

¹ Voor registratiebelasting werden wel begin 2018 bijna 1400 dwangschriften verzonden.

Belasting	Totaal in te vorderen bedrag per kalenderjaar (in euro)		
	2015	2016	2017
OV	42.077.880,47	39.260.078,51	35.468.942,65
VKB	30.223.434,32	27.078.488,46	29.568.068,39
VHW	2.785.253,72	3.529.131,37	3.911.610,78
LSB	969.878,52	1.033.381,86	1.536.060,13
ERF	-	67.398,60	602.572,65
REG	-	-	213.307,69

5. In onderstaande tabel vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger de recuperatiegraad per belasting (toestand 13/04/2018). De recuperatiegraad geeft het percentage weer tussen het effectief ingevorderde bedrag en het totaal in te vorderen bedrag. Het betreft de dossiers die per kalenderjaar overgemaakt werden aan DIAM. Deze cijfers zijn niet definitief, aangezien het invorderingsproces nog niet voor alle dossiers afgelopen is.

Belasting	Recuperatiegraad per kalenderjaar (%)		
	2015	2016	2017
OV	91,89	87,25	81,80
VKB	84,89	80,34	66,43
VHW	35,54	23,98	29,98
LSB	52,81	35,35	30,93
ERF	-	87,64	59,62
REG	-	-	74,15

6. In onderstaande tabel vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger de totale kosten die door de gerechtsdeurwaarders gemaakt werden voor alle belastingdossiers die werden overgemaakt in een bepaald kalenderjaar, opgedeeld naar kosten betaald door de belastingplichtige en kosten betaald door VLABEL. De kosten zijn in principe volledig ten laste van de belastingplichtige. Enkel wanneer de gerechtsdeurwaarder deze kosten niet heeft kunnen innen wegens insolventie van de schuldenaar, worden ze doorgerekend aan VLABEL. Het gaat om de kosten gecumuleerd tot op datum van 16/04/2018.

Jaar	Kosten betaald door VLABEL (€)	Kosten betaald door belastingplichtige (€)	Totaal (€)
2015	1.765.370,41	13.255.893,91	15.021.264,32
2016	1.533.876,15	12.387.822,59	13.921.698,74
2017	1.135.035,99	11.558.445,91	12.693.481,90

7. Hieronder wordt de verdeling per deciel gegeven van het via dwangsschrift in te vorderen bedrag voor 2017. Gelet op het beperkt aantal dwangsschriften voor de andere belastingen wordt dit beperkt tot de onroerende voorheffing en de verkeersbelastingen. Deze cijfers dienen als volgt te worden gelezen: 10% van de dwangsschriften m.b.t. OV hebben betrekking op een in te vorderen bedrag dat kleiner dan of gelijk is aan 263,49 euro, 20% is kleiner dan of gelijk aan 328,52 euro, ..., 90% is kleiner dan of gelijk aan 2.025,28 euro. Het hoogste in te vorderen bedrag voor OV bedraagt 164.729,58 euro.

deciel	bedrag dwangschrift OV (€)	bedrag dwangschrift VKB (€)
1	263,49	228,64
2	328,52	267,35
3	405,19	286,04
4	503,80	318,91
5	618,56	390,45
6	747,08	413,95
7	942,35	508,87
8	1.244,12	645,60
9	2.025,28	885,86
10	164.729,58	32.409,13

8. In onderstaande tabel vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger het percentage van de gemaakte kosten ten opzichte van het in te vorderen bedrag (toestand 16/04/2018). De procentuele toename van de oorspronkelijke schuld is het bedrag vermeld in de laatste kolom.

Jaar		Totaal kosten gerechtsdeurwaarder (€)	In te vorderen bedrag (€)	Toename (%)
2015	OV	5.052.276,12	42.077.880,47	12,01%
	VKB	9.895.278,18	30.223.434,32	32,74%
	VHW	60.479,81	2.785.253,72	2,17%
	LSB	13.230,21	969.878,52	1,36%

2016	OV	4.771.177,60	39.260.078,51	12,15%
	VKB	9.053.344,99	27.078.488,46	33,43%
	VHW	76.067,50	3.529.131,37	2,16%
	LSB	12.059,10	1.033.381,86	1,17%
	ERF	9.049,55	67.398,60	13,43%

2017	OV	4.008.930,58	35.468.942,65	11,30%
	VKB	8.519.873,00	29.568.068,39	28,81%
	VHW	76.169,35	3.911.610,78	1,95%
	LSB	14.756,64	1.536.060,13	0,96%
	ERF	59.138,01	602.572,65	9,81%
	REG	14.051,32	213.307,69	6,59%

9. Ik ben tevreden over de huidige manier van werken, over de cijfers qua recuperatiegraad en qua kostenefficiëntie.

Bij de opstart van de samenwerking met DIAM was één van de belangrijkste krachtlijnen de wens om op een efficiënte en sociaal en economisch verantwoorde manier in te vorderen. Deze wens wordt ook in de praktijk gebracht. Er wordt zowel door DIAM als door VLABEL op toegezien dat er geen overbodige kosten worden gemaakt. Hiertoe worden onder meer volgende principes, die in een gedragscode werden uitgewerkt, gehanteerd:

- Alle dossiers van één belastingplichtige worden aan eenzelfde gerechtsdeurwaarder overgemaakt zodat dubbele kosten vermeden worden.
- De gerechtsdeurwaarder zal vooraleer een dwangbevel te betekenen altijd eerst een maning, waarvan de kost nog eerder beperkt is, sturen.
- De dossiers van VLABEL zijn (vaak) jaarlijks weerkerende heffingen, maar aan de gerechtsdeurwaarder wordt gevraagd om niet te starten met een nieuwe

invordering vooraleer het resultaat van een eerder lopende invordering gekend is. Hierdoor vermijden we dat de belastingplichtige extra op kosten wordt gejaagd.

- Indien de belastingplichtige bereid is om in schijven te betalen bij de gerechtsdeurwaarder, zal deze bij een redelijk afbetalingsvoorstel ook geen nieuwe invorderingsacties meer nemen.

Dankzij de centrale server bij DIAM, heeft VLABEL op elk moment inzage in de individuele deurwaardersdossiers en zijn automatische controles mogelijk. Een sterk uitgebouwde rapporteringsmodule laat ook toe om de zaken op te volgen.

Vooraleer te kunnen samenwerken met VLABEL dient de gerechtsdeurwaarder een gedragscode te ondertekenen. Deze gedragscode bepaalt de regels die de gerechtsdeurwaarders moeten respecteren en laat toe om bij schending van de afgesproken regels in te grijpen, met als ultieme sanctie de uitsluiting van de gerechtsdeurwaarder uit het samenwerkingsverband.

10. Bij VLABEL start elk dossier met een minnelijke fase. Naast het aanslagbiljet, krijgt de belastingplichtige, indien er niet tijdig wordt betaald, een herinnering, gevolgd door een laatste herinnering. Vervolgens wordt het dossier overgemaakt aan de gerechtsdeurwaarder, die alvorens over te gaan tot betekening van een dwangbevel, eerst nog een aanmaning stuurt. Bijna de helft van alle naar de gerechtsdeurwaarder overgemaakte dossiers wordt geregeld na deze aanmaning.

Het is pas nadat er geen reactie of betaling komt dat de gerechtsdeurwaarder zal overgaan tot de gedwongen invordering. In geval van bijzondere omstandigheden of betalingsmoeilijkheden heeft de belastingplichtige in alle fasen van de invordering de mogelijkheid om VLABEL te contacteren en een redelijk afbetalingsvoorstel te doen om gedwongen invordering te vermijden.

Ook als het dossier is overgemaakt aan de gerechtsdeurwaarder, kan een belastingplichtige nog altijd een voorstel tot afbetaling doen aan de gerechtsdeurwaarder. Deze zal, rekening houdende met de historiek van het dossier en met de inhoud van het voorstel, hierover oordelen.

De minnelijke fase omvat dus reeds verschillende stappen, nl. twee herinneringen en een aanmaning en de mogelijkheid om een afbetalingsplan aan te vragen in geval van bijzondere omstandigheden. Ik acht deze initiatieven voor minnelijke invordering voldoende.